EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 5.11.2018
COM(2018) 724 final

2018/0374 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt SADC majanduspartnerluslepingu riikide vahelise majanduspartnerluslepingu alusel loodud ühisnõukogus seoses ühisnõukogu töökorra ning kaubandus- ja arengukomitee töökorra vastuvõtmisega

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks seisukoht, mis võetakse liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Lõuna-Aafrika Arenguühenduse (edaspidi „SADC“) riikide vahelise majanduspartnerluslepingu alusel loodud ühisnõukogus seoses ühisnõukogu töökorra ning kaubandus- ja arengukomitee töökorra kavandatava vastuvõtmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Majanduspartnerlusleping ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt SADC majanduspartnerluslepingu riikide vahel

Ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt SADC majanduspartnerluslepingu riikide vahelise majanduspartnerluslepingu (edaspidi „leping“) eesmärk on:

a) panustada vaesuse vähendamisse ja kaotamisse kaubanduspartnerluse sõlmimise teel, mis on kooskõlas jätkusuutliku arengu eesmärgi, aastatuhande arengueesmärkide ja Cotonou lepinguga;

b) toetada piirkondlikku integratsiooni, majanduskoostööd ja head valitsemistava, et luua tõhus, etteaimatav ja läbipaistev piirkondlik õigusraamistik, mis reguleerib lepinguosaliste vahelist ja SADC majanduspartnerluslepingu riikide vahelist kauplemist ja investeerimist, ja rakendada seda;

c) soodustada SADC majanduspartnerluslepingu riikide järkjärgulist integreerimist maailmamajandusse kooskõlas nende poliitiliste valikute ja arenguprioriteetidega;

d) suurendada SADC majanduspartnerluslepingu riikide suutlikkust kaubanduspoliitikas ja kaubandusega seotud küsimustes;

e) luua eeldused investeeringute suurendamiseks ja erasektori algatusteks ning suurendada SADC majanduspartnerluslepingu riikide tarnesuutlikkust, konkurentsivõimet ja majanduskasvu; ning

f) tugevdada lepinguosaliste vahelisi solidaarsusel ja vastastikusel huvil põhinevaid olemasolevaid suhteid.

Lepingut kohaldatakse ajutiselt ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Botswana, Lesotho, Namiibia, eSwatini ja Lõuna-Aafrika vahel alates 10. oktoobrist 2016 ning ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Mosambiigi vahel alates 4. veebruarist 2018.

2.2. Ühisnõukogu

Lepingu artikliga 100 luuakse ühisnõukogu, „mis tegeleb käesoleva lepingu rakendamise järelevalve ja juhtimisega“.

Lepingu artiklis 101 on sätestatud, et ühisnõukogusse kuuluvad ühelt poolt ELi nõukogu asjaomased liikmed ja Euroopa Komisjoni asjaomased liikmed või nende esindajad ja teiselt poolt SADC majanduspartnerluslepingu riikide asjaomased ministrid või nende esindajad. Ühisnõukogu ülesanded hõlmavad muu hulgas nii oma töökorra kui ka kaubandus- ja arengukomitee töökorra kehtestamist.

Lepingu artikliga 102 on ette nähtud, et ühisnõukogu otsused võetakse vastu konsensuse alusel ja et need on lepinguosaliste jaoks siduvad.

2.3. Ühisnõukogu kavandatav õigusakt

Ühisnõukogul tuleb oma esimesel kohtumisel vastu võtta otsus ühisnõukogu töökorra ning kaubandus- ja arengukomitee töökorra kohta („kavandatav õigusakt“).

Kavandatava õigusakti eesmärk on kehtestada eeskirjad ühisnõukogu ning kaubandus- ja arengukomitee korralduse ja toimimise kohta.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Tegemist on ettepanekuga võtta vastu nõukogu otsus seisukoha kohta, mis võetakse ELi-SADC majanduspartnerluslepingu alusel loodud ühisnõukogus seoses ühisnõukogu töökorraga ning kaubandus- ja arengukomitee töökorraga.

Lepinguosalised pidasid arutelusid kahe kõnealuse töökorra üle ja leppisid kokku, et vastavalt ELi otsustusmenetlusele tuleks need vastu võtta ühisnõukogu esimesel kohtumisel, mis peaks toimuma 2019. aasta esimeses pooles.

Lisatud kahe töökorra sisu on väga sarnane teiste majanduspartnerluslepingute või muude kaubanduslepingutega ettenähtud töökorra sisuga.

Töökord on oluline lepingu institutsionaalse raamistiku väljakujundamiseks ja seega lepingu tõrgeteta rakendamise tagamiseks.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu („ELi toimimise leping“) artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „[n]õukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega […] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku“.

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslikud tagajärjed asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. See hõlmab ka selliseid akte, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“[1].

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Ühisnõukogu on organ, mis on loodud lepinguga, nimelt ELi-SADC majanduspartnerluslepinguga.

Õigusakt, mille ühisnõukogu peab vastu võtma, on õigusliku toimega õigusakt. Vastavalt lepingu artikli 102 lõikele 2 muutub kavandatud õigusakt rahvusvahelise õiguse raames lepinguosaliste jaoks siduvaks.

Kavandatava õigusaktiga ei täiendata ega muudeta lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

---

[1] Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa *vs.* nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohaste otsuste materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava õigusliku toimega akti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatud õigusakti peamine eesmärk ja sisu on seotud ühise kaubanduspoliitikaga.

Kavandatava otsuse materiaalõiguslik alus on seega ELi toimimise lepingu artikkel 207.

4.3. Järeldus

Ettepanekus esitatud otsuse õiguslik alus peaks seega olema ELi toimimise lepingu artikkel 207 koostoimes artikli 218 lõikega 9.

2018/0374 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt SADC majanduspartnerluslepingu riikide vahelise majanduspartnerluslepingu alusel loodud ühisnõukogus seoses ühisnõukogu töökorra ning kaubandus- ja arengukomitee töökorra vastuvõtmisega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 207 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Lõuna-Aafrika Arenguühenduse (edaspidi „SADC“) riikide vaheline majanduspartnerlusleping (edaspidi „leping“) allkirjastati Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide poolt 10. juunil 2016[2]. Seda kohaldatakse ajutiselt ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Botswana, Lesotho, Namiibia, eSwatini ja Lõuna-Aafrika vahel alates 10. oktoobrist 2016 ning ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Mosambiigi vahel alates 4. veebruarist 2018.

(2) Vastavalt lepingu artikli 102 lõikele 1 on ühisnõukogul õigus teha otsuseid kõikides kõnealuse lepinguga hõlmatud küsimustes. Vastavalt artikli 101 lõike 3 punktidele h ja i kehtestab ühisnõukogu oma töökorra ning kaubandus- ja arengukomitee töökorra.

(3) Ühisnõukogul tuleb oma esimesel kohtumisel vastu võtta otsused ühisnõukogu töökorra ning kaubandus- ja arengukomitee töökorra kohta.

(4) On asjakohane kehtestada ühisnõukogus liidu nimel vastu võetav seisukoht, sest ühisnõukogu kavandatav otsus saab olema liidu jaoks siduv,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Ühisnõukogu esimesel kohtumisel liidu nimel võetav seisukoht põhineb ühisnõukogu otsuse eelnõul, milles käsitletakse ühisnõukogu töökorda ning kaubandus- ja arengukomitee töökorda ning mis on lisatud käesolevale otsusele.

[2] Majanduspartnerlusleping ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt SADC majanduspartnerluslepingu riikide vahel (ELT L 250, 16.9.2016, lk 3).

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja